

רבי יהודה ברבי אלעזר שאל לרבי חזקיה, אמר לו מתים
שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיותם, למה לא יחיב
נשמתהון באתר דאתקברו תמן וייתון לאחייא בארעא דישראל.
אמר לו נשבע הקדוש ברוך הוא לבנות ירושלים ושללא תהרס
לעולמים, דאמר רבי ירמיה עתיד הקדוש ברוך הוא לחדש עולמו
ולבנות ירושלים ולהורידה בנויה מלמעלה (ס"א בנין) בנין שלא
יהרס, ונשבע שלא תגלה עוד פגסת ישראל, ונשבע שלא יהרס
בנין ירושלים, שנאמר (ישעיה סב) לא יאמר לך עוד עזובה ולא רצף
לא יאמר עוד שממה.

ובכל מקום שאתה מוצא לא לא, היא שבועה, הדא הוא דכתיב,
(בראשית ט) ולא יפרת כל בשר עוד ממי המבול ולא יהיה עוד
מבול וגו' וכתוב, (ישעיה נד) אשר נשבעתי מעבר מי נח. מכאן שלא
לא, שבועה. ומן לאו אתה שומע הן. ועתיד הקדוש ברוך הוא
לקיים עולמו קיום שלא תגלה פגסת ישראל ולא תהרס בנין בית
המקדש, לפיכך אין מקבלין נשמתן אלא במקום קיים לעולמים,

לשון הקודש

oo לא יאמר לך עוד עזובה ולא רצף לא
יאמר עוד שממה.

ובכל מקום שאתה מוצא לא לא –
היא שבועה. זהו שכתוב (בראשית ט) ולא
יפרת כל בשר עוד ממי המבול ולא
יהיה עוד מבול וגו', וכתוב (ישעיה נד) אשר
נשבעתי מעבר מי נח. מכאן שלא לא
– שבועה. ומן לאו אתה שומע הן.
ועתיד הקדוש ברוך הוא לקיים עולמו
קיום שלא תגלה פגסת ישראל ולא
יהרס בנין בית המקדש, לפיכך אין
מקבלין נשמתם אלא במקום קיים
לעולמים, כדי שתהיה הנשמה קיימת

וכי תבאו אל הארץ. הכל בפלל.
רבי יהודה ברבי אלעזר שאל לרבי
חזקיה. אמר לו, מתים שעתיד הקדוש
ברוך הוא להחיותם, למה לא נתן
נשמתם במקום שנקברו שם, ויבאו
להחיות בארץ ישראל? אמר לו, נשבע
הקדוש ברוך הוא לבנות ירושלים,
ושלא תהרס לעולמים. שאמר רבי
ירמיה, עתיד הקדוש ברוך הוא לחדש
עולמו ולבנות ירושלים ולהורידה בנויה
מלמעלה (בנין) כדי שלא יהרס, ונשבע
שלא תגלה עוד פגסת ישראל, ונשבע
שלא יהרס בנין ירושלים, שנאמר (ישעיה

בְּדֵי שְׁתַּהֲיִה הַנְּשָׂמָה קַיִמַת בַּגּוֹף לְעוֹלָמִים, וְדָא הוּא דְכַתִּיב
הַנְּשָׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוּשׁ יֹאמֵר לוֹ וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה מִהֲכָא (מִקְרָא הוּא) הוּא קְדוּשׁ יְרוּשָׁלַם קְדוּשׁ הַנוֹתָר
בָּהּ קְדוּשׁ. הוּא קְדוּשׁ, דְכַתִּיב, (ישעיה ו) קְדוּשׁ יִי צְבָאוֹת.
וְכַתִּיב, (הושע יא) בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשׁ. יְרוּשָׁלַם קְדוּשׁ, דְכַתִּיב, (קהלת ח)
וּמִמְקוֹם קְדוּשׁ יִחְלְכוּ. הַנוֹתָר בָּהּ קְדוּשׁ, דְכַתִּיב, (ישעיה ד) וְהָיָה
הַנְּשָׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוּשׁ יֹאמֵר לוֹ. מַה קְדוּשׁ הֲרֵאשׁוֹן
קַיִים אַף הַשָּׂאָר קְדוּשׁ קְדוּשׁ קַיִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מָאִי דְכַתִּיב, (זכריה ח) עוֹד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וְזִקְנוֹת
בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ בְּיָדוֹ מְרֹב יָמִים. מָאִי
טִיבוֹתָא דָא (בְּדֵי) לְמִיזַל בְּדִין דְכַתִּיב וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ בְּיָדוֹ. אֵלֵא אָמַר
רַבִּי יִצְחָק (קל"ה א) עֲתִידִים הַצַּדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא לְהַחֲיוֹת מֵתִים
כְּאֵלִישֶׁע הַנְּבִיא, דְכַתִּיב, (מלכים ב ד) וְקַח מִשְׁעֲנֵתִי בְיָדְךָ וְלֶךְ. וְכַתִּיב
וְשָׁמַת מִשְׁעֲנֵתִי עַל פְּנֵי הַנְּעָר. אָמַר לִיה קְדָשָׁא בְרִידְךָ הוּא דְבָר
שְׁעִתִּידִים לַעֲשׂוֹת הַצַּדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא אֶתְהָ רוּצָה עֲכָשִׁיו לַעֲשׂוֹת,

לשון הקודש

קְדוּשׁ קַיִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מַה זֶה שְׁכַתּוּב (זכריה ח)
עַד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם
וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ בְּיָדוֹ מְרֹב יָמִים? מַה
טוֹבָה הִיא זוּ וְכַדִּין לְלָבֵת אִזּוּ שְׁכַתּוּב
וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ בְּיָדוֹ? אֵלֵא, אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, עֲתִידִים הַצַּדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא
לְהַחֲיוֹת מֵתִים כְּאֵלִישֶׁע הַנְּבִיא, שְׁכַתּוּב
(מלכים-ב ד) וְקַח מִשְׁעֲנֵתִי בְיָדְךָ וְלֶךְ, וְכַתּוּב
וְשָׁמַת מִשְׁעֲנֵתִי עַל פְּנֵי הַנְּעָר. אָמַר לוֹ
הַקְדוּשׁ בְּרִידְךָ הוּא: דְבָר שְׁעִתִּידִים
לַעֲשׂוֹת הַצַּדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא אֶתְהָ

בַּגּוֹף לְעוֹלָמִים. וְזֶה הוּא שְׁכַתּוּב הַנְּשָׂאָר
בְּצִיּוֹן וְהַנוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוּשׁ יֹאמֵר לוֹ
וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, מִכָּאֵן וּמִקְרָא הוּא הוּא
קְדוּשׁ, יְרוּשָׁלַם קְדוּשׁ, הַנוֹתָר בָּהּ
קְדוּשׁ. הוּא קְדוּשׁ - שְׁכַתּוּב (ישעיה ו)
קְדוּשׁ ה' צְבָאוֹת, וְכַתּוּב (הושע יא) בְּקִרְבֶּךָ
קְדוּשׁ. יְרוּשָׁלַם קְדוּשׁ - שְׁכַתּוּב (קהלת ח)
וּמִמְקוֹם קְדוּשׁ יִחְלְכוּ. הַנוֹתָר בָּהּ קְדוּשׁ
- שְׁכַתּוּב (ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשָׂאָר בְּצִיּוֹן
וְהַנוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוּשׁ יֹאמֵר לוֹ. מַה
קְדוּשׁ הֲרֵאשׁוֹן קַיִים - אַף הַשָּׂאָר קְדוּשׁ

מה כתיב וישם את המשענת על פני הנער ואין קול ואין עונה ואין קשב.

אבל הצדיקים לעתיד לבא עלה בידם הבטחה זו, דכתיב, (זכריה י) ואיש משענתו בידו כדי להחיות בו את המתים (מה מתים אותם) מהגרים שנתגירו מאומות העולם דכתיב בהו (ישעיה סה) כי הנער בן מאה שנה ימות והחוטא בן מאה שנה יקולל. אמר רבי יצחק סופיה דקרא מוכיח דכתיב מרוב ימים.

דבר אחר ותאמר שרה צחוק עשה לי אלהים. כתיב, (ישעיה סו) שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה. אמר רבי יהודה לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם, פאותה שמחה שעתיד לשמות עם הצדיקים לעתיד לבוא. וכל אחד ואחד מראה באצבע ואומר (ישעיה כה) הנה אלהינו זה קוינו לו וישיענו זה יי קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. וכתיב, (ישעיה יב) זמרו יי כי גאות עשה מודעת זאת בכל הארץ.

לשון הקודש

דבר אחר ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים, כתיב (ישעיה סו) שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה. אמר רבי יהודה, לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם פאותה שמחה שעתיד לשמות עם הצדיקים לעתיד לבוא, וכל אחד מראה באצבע ואומר, (שם כה) הנה אלהינו זה קוינו לו וישיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו, וכתיב (שם יב) זמרו ה' כי גאות עשה מודעת זאת בכל הארץ.

רוצה לעשות עכשו לעשות? מה כתוב? וישם את המשענת על פני הנער ואין קול ואין עונה ואין קשב.

אבל הצדיקים לעתיד לבא עלה בידם הבטחה זו, שכתוב (זכריה ח) ואיש משענתו בידו, כדי להחיות בו את המתים. ומי הם המתים? אותם מהגרים שנתגירו מאומות העולם, שכתוב בהם (ישעיה סה) כי הנער בן מאה שנה ימות והחוטא בן מאה שנה יקולל. אמר רבי יצחק, סוף הפסוק מוכיח, שכתוב מרב ימים.

רבי יוחנן אמר לא חזינן מאן דפריש האי מלה כדוד מלכא דאמר (תהלים קד) תסתיר פניך יבהלון וגו'. מכאן שאין הקדוש ברוך הוא עושה רעה לשום אדם, אלא כשאינו משגיח בו הוא פלה מאליו, דכתיב תסתיר פניך יבהלון תוסף רוחם יגעוון וגו'. ואחר כך (תהלים קד) תשלח רוחך יבראון וגו'. ואחר כך (תהלים קד) יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו. ואזי השחוק בעולם דכתיב, (תהלים קכו) אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה. הדא הוא דכתיב ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים לשמוח בישועתו.

רבי חייא אמר תא חזי, עד שהגוף עומד בעולם הזה הוא חסר מן התשלום, לאחר שהוא צדיק והולך בדרך ישר ומת ביושרו, נקרא שרה בתשלום, הגיע לתהית המתים הוא שרה, כדי שלא יאמרו שאחר הוא שהחיה קדשא בריך הוא. לאחר שהוא חי, ושמח עם השכינה ומעביר הקדוש ברוך הוא היגון מן העולם דכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח ומחה יי אלהים דמעה מעל כל פנים וגו'. אזי נקרא יצחק, בשביל הצחוק והשמחה שיהיה לצדיקים לעתיד לבא.

לשון הקודש

אלהים, לשמח בישועתו.
רבי חייא אמר, בא ראה, עד שהגוף עומד בעולם הזה, הוא חסר מן התשלום. לאחר שהוא צדיק והולך בדרך ישר ומת ביושרו, נקרא שרה בתשלום. הגיע לתהית המתים, הוא שרה, כדי שלא יאמרו שאחר הוא שהחיה הקדוש ברוך הוא. לאחר שהוא חי ושמח עם השכינה ומעביר הקדוש ברוך הוא היגון מן העולם, שכתוב (ישעיה כה) בלע המות לנצח ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים וגו', אזי נקרא

רבי יוחנן אמר, לא ראינו מי שפרש את הדבר הזה כדוד המלך שאמר (תהלים קד) תסתיר פניך יבהלון וגו'. מכאן שאין הקדוש ברוך הוא עושה רעה לשום אדם, אלא כשאינו משגיח בו – הוא פלה מאליו, שכתוב תסתיר פניך יבהלון תוסף רוחם יגעוון וגו', ואחר כך (שם) תשלח רוחך יבראון וגו', ואחר כך (שם) יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו. ואזי השחוק בעולם, שכתוב (שם קכו) אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה. זהו שכתוב ותאמר שרה צחק עשה לי

רבי יהודה אתא להווא אתר דכפר חנן, שדרו ליה תקרובתא כל בני מאתא, עאל לגביה רבי אבא, אמר ליה אימתי ליזיל מר, אמר ליה אפרע מה דיחבו לי בני מאתא ואיזיל, אמר ליה לא ליחוש מר להאי תקרובתא לאורייתא הוא דעבדו, ולא יקבלו מנד כלום, אמר ליה ולא מקבלי מלי דאורייתא, אמר אין. אתו כל בני מאתא. אמר ליה רבי יהודה פלהון מארי מתיבתא, אמר ליה, ואי אית מאן דלא יאות למיתב הכא ליקום וליזיל.

קם רבי אבא ואבדיל מנייהו עשרה די יקבלון מניה, אמר להו יתיבו בהדי גברא רבא דנא, ואנא ואנן נקבל למחר ונתיב עמיה. אזלו. ואנן עשרה דאשתארו עמיה יתיבו (אנן עשרה) ולא אמר כלום, אמרו ליה אי רעותיה דמר נקבל אפי שכינתא. אמר להו והא רבי אבא לית הכא, שדרו בהדיה ומתא.

פתח ואמר ויי פקד את שרה כאשר אמר. מאי שנויא הוה הכא, הוה ליה למימר ויי זכר את שרה כמה דאמר (בראשית ל) ויזכר אלהים את רחל. דאין פקידה אלא על מה דהוה בקדמיתא. אלא

לשון הקודש

קם רבי אבא והבדיל מהם עשרה שיקבלו ממנו. אמר להם, שבו עם האיש הגדול הזה, ואני והם נקבל למחר ונשב עמו. הלכו. ואותם עשרה שישבו עמו ישבו ואותם עשרה ולא אמר כלום. אמרו לו, אם רצונו של מר, נקבל פני שכינה. אמר להם, והרי רבי אבא אינו כאן. שלחו לו וכו'.

פתח ואמר, והי פקד את שרה כאשר אמר, מה שנוי שהיה כאן? היה לו לומר, והי זכר את שרה, כמו שאמר (בראשית ל) ויזכר אלהים את רחל, שאין פקידה אלא על מה שהיה בתחלה.

יצחק בשביל הצחוק והשמחה שהיה לצדיקים לעתיד לבא.

רבי יהודה בא לאותו מקום של כפר חנן. שלחו לו מנחה כל בני העיר. נכנס לפניו רבי אבא, אמר לו, מתי הולך מר? אמר לו, אפרע מה שנתנו לי בני העיר ואלך. אמר לו, אל יחשש מר למנחה הזאת. לתורה הם עשו את זה, ולא יקבלו ממך כלום. אמר לו, ולא יקבלו דברי תורה? אמר בן. באו כל בני העיר. אמר לו רבי יהודה, כלם ראשי ישיבות. אמר לו, ואם יש מי שלא נאה לו לשבת כאן - שיקום וילך.

בְּקִדְמִיתָא הָוּה, דְּכִתִּיב שׁוּב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה, וְעַל אוֹתוֹ עֲנִין נֶאֱמַר שִׁפְקֵד עֲבָשׁוּ, מִשְׁמַע דְּכִתִּיב כַּאֲשֶׁר אָמַר, דְּאֶלְמָלֵא לֹא נֶאֱמַר כַּאֲשֶׁר אָמַר לִימָא זְכִירָה, אֲבָל פֶּקֶד הֵהוּא מְלָה דְאָמַר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ.

לְבַתָּר אָמַר הָכִי, הָאִי צְדִיק דְּזָכִי לְמִיּוֹסָא לְהַחֲוֹא יָקָר עֲלָאָה, דְּיוֹקְנִיָּה מִתְּפַתַּח בְּכַרְסֵי יְקָרִיָּה, וְכֵן לְכָל צְדִיק וְצְדִיק דְּיוֹקְנִיָּה לְעֵילָא כִּד הָוּה לְתַתָּא לְאַבְטָחָא לְהַחֲוֹא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא.

וְהֵינָנו דְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מָאִי דְכִתִּיב, (חֲבִקוּק א) שְׁמֵשׁ יָרַח עָמֵד וְבִלְהָ, דְּזוֹהַרְן גּוֹפָא וְנִשְׁמַתָּא דְקִיּוּמִין בְּאֶדְרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְלְעֵילָא כְּדִיוֹקְנָא דְהָוּה קָאִים בְּאַרְעָא, וְהֵהוּא דְיוֹקְנָא מִתְּזַנָּא הֲנָאת נִשְׁמַתָּא, וְהֵהוּא עֲתִידָה לְאַתְלִיבֵשׁ בְּהָאִי גֵרְמָא דְאַשְׁתָּאָר בְּאַרְעָא, וְאַרְעָא מִתְּעַבֵּר מִנִּיהּ וְטַפְל טִינִיָּה לְבָרָא, וְדָא הוּא דְאַתְקָרִי קְדוּשָׁה.

וְכִד קִיּוּמָא דְיוֹקְנָא הֵהוּא דְלְעֵילָא, אָתָּא בְּכָל יָרְחָא לְסַנְדָּא קַמִּי מְלָכָא קְדִישָׁא בְּרִידָא הוּא דְכִתִּיב, (ישעיה טו) וְהָיָה מִדֵּי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ. וְהוּא מְבִשֵׁר לִיהּ וְאָמַר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ, לְהַחֲוֹא זְמַן

לשון הקודש

(חֲבִקוּק א) שְׁמֵשׁ יָרַח עָמֵד וְבִלְהָ? שְׁזוֹהֲרִים גּוֹף וְנִשְׁמָה שְׁעוּמָדִים בְּגִרְן הַקְדוּשׁ הַעֲלִיזוֹן שְׁלֻמְעֵלָה כְּדָמוֹת שְׁהָיָה עוֹמֵד בְּאַרְזֵן, וְאוֹתָהּ דְמוֹת גְּזוּנִית הֲנָאת הַנִּשְׁמָה, וְאוֹתָהּ הַעֲתִידָה לְהַתְלַבֵּשׁ בְּעֵצִים הַזֵּה שְׁנִשְׁאָרָה בְּאַרְזֵן, וְהָאֶדְמָה תְּעַבֵּר מִמֶּנָּה וְטוֹפְלַת אֶת הַזְהָמָה הַחַוְצָה, וְזֵהוּ שְׁנִקְרָא קְדוּשָׁה.

וּבְשְׁעוּמָדָת אוֹתָהּ הַדְמוּת הֵהוּא שְׁלֻמְעֵלָה, בְּאָה בְּכָל חֲדָשׁ לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֵי הַמְּלָךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתוּב (ישעיה טו) וְהָיָה מִדֵּי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ. וְהוּא

אֵלָא בְּהַתְחַלָּה הָיָה, שְׁכַתוּב שׁוּב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה, וְעַל אוֹתוֹ עֲנִין נֶאֱמַר שִׁפְקֵד עֲבָשׁוּ, מִשְׁמַע שְׁכַתוּב כַּאֲשֶׁר אָמַר. שְׁאֶלְמָלֵא לֹא נֶאֱמַר כַּאֲשֶׁר אָמַר, שִׁיאֲמַר זְכִירָה. אֲבָל פֶּקֶד – אוֹתוֹ דְכָר שְׁאָמַר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ.

אַחַר כֵּן אָמַר כֵּן, צְדִיק זֶה שְׁזוּכָה לְעֵלוֹת לְאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיזוֹן, דְמוֹתוֹ נְחֻקְתָּ בְּכֶסֶף כְּבוֹדוֹ, וְכֵן לְכָל צְדִיק וְצְדִיק דְמוֹתוֹ לְמַעְלָה כְּמוֹ שְׁהָיָה לְמַטָּה לְהַבְטִיחַ לְאוֹתָהּ נִשְׁמָה קְדוּשָׁה.

וְזֵהוּ שְׁאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מַה זֶה שְׁכַתוּב

דַּעְתִּיד לְאַחֲיָא מִיתָיָא עַד דְּאַתְּפַקְדַת לְהַהוּא זְמַנָּא כְּמָה דְאַתְּבִשְׁר
הָדָא הוּא דְכַתִּיב וַיִּי פֶקֶד אֶת שְׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר. וְהַהוּא יִזְמַא דְחֲרִי
קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעוֹבְדוֹי הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קד) יִשְׁמַח יי
בְּמַעֲשָׂיו.

אָמַר לִיה רַבִּי אַבְא נִימָא לֶן מַר עַל פְּרִשְׁתָּא לְבַתְרָא, אָמַר יָאוּת
לְכוּן לְמַפְתַּח פְּרִשְׁתָּא דָא. פֶּתַח וְאָמַר וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְהָאֵלֶּהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם וַגּוֹ' וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךְ אֶת
יְחִידְךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ וַגּוֹ'. הֲכֵא אִית לְאַסְתְּפֵלְא הַאי אוּמַנָּא דְאַפִּיק
כְּסָפָא מִמְּקוֹרָא דְאַרְעָא, מָאי עֲבַד.

בְּקַדְמֵיתָא מְעִייל לִיה בְּנוֹר דְּלִיק עַד דְּנִפִּיק מִנִּיה פֶּל זֹהֲמָא
דְאַרְעָא, וְהָא אֲשֶׁתְּאַרְת כְּסָפָא אֲבַל לָא כְּסָפָא
שְׁלִימְתָא, לְבַתְרָא מָאי עֲבַד, מְעִייל לִיה בְּנוֹרָא פְּדִבְקַדְמֵיתָא וּמִפִּיק
מִנִּיה סְטִיפִי כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (משלי כה) הֲגוּ סִינִים מִכְּסָף וַגּוֹ' וּבְדִין
הוּא כְּסָפָא שְׁלִימְתָא בְּלָא עֲרַבּוּבֵיא.

כֶּךָ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעִייל הַאי גּוֹפָא תְּחוּת אַרְעָא עַד דְּמַתְרַקַב

לשון הקודש

יְחִידְךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ וַגּוֹ'. פָּאן יִש
לְהַתְּבוּנָה, הָאֲמֵן הוּא שְׂמוּצִיא כְּסָף
מִמְּקוֹר הָאֲרִיז, מָה עוֹשֶׂה?

פְּתַחֲלָה מְכַנִּים אוּתוּ לָאֵשׁ דּוּלְקַת עַד
שְׂמוּצִיא מִמְּנוּ אֶת כָּל הַזֹּהֲמָה שֶׁל
הָאֲרִיז, וְהֲרִי נִשְׁאַר כְּסָף, אֲבַל לָא כְּסָף
שְׁלָם. אַחֲרֵי כֶּךָ מָה עוֹשֶׂה? מְכַנִּים אוּתוּ
כַּאֲשֶׁר כְּבַתְּחִלָּה וּמוּצִיא מִמְּנוּ סִינִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כה) הֲגוּ סִינִים מִכְּסָף וַגּוֹ',
וְאִזּוּ הוּא כְּסָף שְׁלָם לְלָא עֲרַבּוּבֵיא.

כֶּךָ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַנִּים אֶת הַגּוֹרֵף
הַזֶּה תַּחַת הָאֲרִיז, עַד שֶׁכָּלוּ נִרְקַב וַיִּצְאָה

מִבִּשְׂר לֹו וְאוּמַר, לְמוּעַד אָשׁוּב אֵלֶיךָ.
לְאוּתוּ זְמַן שְׁעֵתִיד לְהַחֲיוֹת מֵתִים עַד
שְׁתַּפְּקֵד לְאוּתוּ זְמַן כְּמוֹ שֶׁהַתְּבַשְׂרָה. זְהוּ
שְׁכַתּוּב וְה' פֶּקֶד אֶת שְׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר.
וְאוּתוּ יוֹם שִׁישְׁמַח הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּמַעֲשָׂיו, זְהוּ שְׁכַתּוּב (תהלים קד) יִשְׁמַח ה'י
בְּמַעֲשָׂיו.

אָמַר לֹו רַבִּי אַבְא, יֹאמַר לְנוּ מַר עַל
הַפְּרִשָּׁה שְׁאַחֲרֵי כֶּךָ. אָמַר, יִפְהֵא לְכֶם
לְפַתַּח פְּרִשָּׁה זֹו. פֶּתַח וְאָמַר, וַיְהִי אַחֲרֵי
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֵלֶּהִים נִסָּה אֶת
אַבְרָהָם וַגּוֹ', וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךְ אֶת